

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Dissertationes De Actibus Humanis

Karchne, Simon

Augustæ Vindelicorum & Græcensis, 1716

§. XXI. An in occasione permissa, aut oblata peccati imputetur peccatum eam permittenti, aut offerenti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39981

pertractentur ab obvijs summistis, neque hæc sint extra limitès præsentis tractatùs per *num.* 149. & aliunde à confessarijs sciri debent, ingrata non erunt.

Pars tertia quod rarò sit hæc necessitas facilè constat à *num.* 170. cùm regulariter vel pœnitens ipse, aut alius valeat medelam afferre.

§. XXI.

An in occasione permissa, aut oblata peccati imputetur peccatum eam permittenti, aut offerenti?

175. **Q**uaeres primò: An peccandi occasionem permittenti imputetur peccatum? Respondeo peccatum permissum imputari permittenti facile ab eo impedibile, quando finis permissionis est, ut deprehensus puniatur, secùs si finis est correctio deprehendendi, aut ut permittens se servet indemnem. Probat^{ur} pars prima, quicumque permittit peccatum facile impedibile, ac sinè causa rationabili, illi imputatur peccatum contra charitatem proximi, sed supponitur in casu esse facile impedibile ac sinè causa rationabili nec punitio deprehendendi, quæ est finis permissionis, est causa rationabilis, quia nequit esse per se digna ut appetatur, siquidem proprie talis non solet imponi, nisi propter peccatum commissum, ità Pal. *tom.* 1. *sr.* 6. *D.* 6. *pag.* 5. *num.* 2. Sanch. *lib.* 10, *de Matr.* *D.* 12. *num.* 52.

Hinc deducunt mortaliter peccare custodes nemorum se abscondentes, ut viatores ingredienti ad credendum cogantur solvere pœnam.

Probat^{ur} secunda pars, permissio

peccati non est ità intrinsecè mala, ut nequeat honestari ex causâ justâ aliàs DEO permittenti peccata imputaretur. Sed correctio deprehendendi est causa justa, ergo citati Doctores. Addit Pal. debere ferè certo constare quod sequatur emendatio. Oppositum sentio cum Trullench. *lib.* 1. in Decal. c. 6. dub. 5. n. 22. Contento probabili spe correctionis, qualis foret, si non constet certò de non secutura emendatione, aliàs raro, aut vix unquam esset permissio licita.

Pars tertia probatur exemplo mariti prudenter suspicantis uxorem suam adulterari, aut etiam scientis, sed probare impotentis, unde ut probare possit, occultat se cum testibus, ut procius in delicto deprehendatur, & ipse possit divortium facere. Jam probatur: licita est, adulterij permissio ex causâ justâ, ut proximè pramissum, sed in casu præsentis permissio adulterij est ex causâ justâ, nempe ad amoliendam à se injuriam (quam patitur ab adultera uxore) per divortium, quod cùm sperare nequeat, nisi probetur adulterium: ideò adhibet duos testes, qui-

quibus uti possit ad probationem criminis, Pal. num. 4. Sanch. cit. num. 52. Mol. de Just. tr. 3. D. 55. in fin.

176. Quares secundò: an ex finibus relatis ad priorem quæstionē citra scandalum possit positivè afferri occasio alteri ad peccandum, e. g. mulier sapius sollicitata ad violandum thorum, an ex consensu mariti possit proco dicere æquivocando: contenta sum, ut tali horâ venias, ostium erit apertum? Hæc verba significare quidem possunt, quasi mulier acceptet petitionem copulæ, annuatque: eadem salvari possunt sine tali animo, mulier enim potest esse contenta, ut per ostium ingrediatur, tali horâ, ut à marito deprehendatur, ac accusetur, sicque mulier redimat vexationem sollicitationis. Illa igitur verba sunt æquivoca, ac indifferentia, ut procus veniat, vel ad adulterium, vel ad hujus intentati accusationem, ac pœnam, ut mulier suum defendat honorem, ac molestiam tollat. Exemplum hoc adducit Joan. Sanch. D. 35. in fin. affirmativè respondens ad quæstionem; quia est justa causa in his circumstantijs æquivocandi, verba autem allata non significant determinatè consensum ad adulterium, sed indeterminatè, ac indifferentè, & mulier intendit ut liberetur à molestiâ, Laym. lib. 2. tract. 3. §. 13. num. 5. §. 3. resolves loquens de famulo suspecto, quem ut deprehendat, & efficaciter emendet, impediâtque gravius malum, ponit pecuniam ad mensam aut clavim ad almare pecuniarium, id licere probat, quòd non formaliter coope-

retur peccato famuli, sed materiam subministrando illud permittit, ad impediendum majus malum, qualiter DEUS permittit plurima peccata etiam materiam subministrando, ob majora inde bona elicenda.

Thomas Sanch. cit. num. 53. & alij communiter negant arbitantes talem actum esse positivam, eamque directam cooperationem, eo quod illa oblatio mulieris sit expressa acceptatio adulterij. Pal. n. 6. quæstionem non definit, sed judicio Doctorum submittit.

Haunold. Theolog. Scholast. lib. 3. tr. 3. cap. 2. Controvers. 8. distinguit: negans, si occasio offeratur ex intentione, ut alter inducatur, tunc enim est locus sententiæ Sanchez; affirmans verò secluso animo, mulierque non optet acceptari occasionem, sed offert velut actionem indifferentem eo modo, quo petens muruum à sceneratore, dissuadet tamen ob periculum perversæ intentionis.

Respondeo mihi videri probabiliorē affirmativam ex rationibus ad illam datis, improbo tamen in primo exemplo si verba illa fiant ex fine illum sollicitantem mediante accusatione puniendi propter responsum primum num. 170. pœna enim cum supponat culpam, intendens illam videtur intendere culpam. Unde cum accusatio naturâ suâ, uti & denuntiatio judicialis tendat ad pœnam, non videtur licitè intendi: at benè correctio, seu emendatio.

* * *